

Kokousaika **Torstai 27.4.2017 kello 18:00 – 19:16**

Kokouspaikka **Valkeakosken seurakuntatalo, Valkeakoskenkatu 27, Valkeakoski**

Läsnä

Aalto, Jorma	
Aaltonen, Pirkko	
Eteläniemi, Erkki	
Fredrikson, Juhani	Lahja Nummelan varajäsenenä
Harinen, Seppo	
Henttonen-Hakala, Maarit	
Hukkila, Nina	Päivi Patojoen varajäsenenä
Hupanen, Pentti	
Hyökyvaara, Eila	Elina Lähteen varajäsenenä
Ilovuori, Sari	
Karppila, Ulla	
Kauhanen, Kari	
Lajunen, Marko	Liisa Perholan varajäsenenä
Lehtonen, Toivo	
Muhonen, Päivi	
Mäkelä, Satu	
Niska, Ritva	
Niska, Salme	
Peräkääly, Anja	
Rantanen, Erkki	Sari Pulla-Savolaisen varajäsenenä
Saarinen, Anne	poissa 21 §:n käsittelyn ajan
Salminen, Helena	
Sinisalo, Seppo	
Tynskä, Pekka	
Veuro, Sari	

Poissa

Heikkinen, Marja
Lähde, Elina
Nummela, Lahja
Patojoki, Päivi
Perhola, Liisa
Pulla-Savolainen, Sari
Salminen, Kari

Muut osallistujat

Antola, Markku	kirkkoherra, kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Tuomioja, Eija	talousjohtaja, sihteeri
Isomäki, Päivi	johtava diakonian viranhaltija
Koskenalusta, Mari	kurssikeskuksen johtaja
Pirinen, Elsi	seurakuntapuutarhuri
Vaasio, Auvo	isännöitsijä
Valkama, Juha	johtava kappalainen

Asiat § 14 – 25

Allekirjoitus

Anja Peräkääly
puheenjohtaja

Eija Tuomioja
sihteeri

Pöytäkirja on tarkistettu **Valkeakoski 27.4.2017**

Pentti Hupanen

Maarit Henttonen-Hakala

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Seurakunnan kirkkoherranvirastossa 28.4. – 30.5.2017 virastopäivinä klo 9.00 – 11.00 ja 12.00 - 14.00.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

14 §

Kokouksen avaus

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös:

**Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kirkkoherra piti alkuhar-
tauden, jonka aluksi laulettiin virsi 942.**

Ei muutoksenhakuoikeutta.

15 §

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kirkkojärjestyksen 8 luvun 5 §:n 2 kohdan mukaan kutsu kirkko-
valtuuston kokoukseen on asialuetteloineen lähetettävä kirkkoval-
tuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen
kokousta.

Lisäksi kirkkovaltuuston työjärjestyksen 8 § 2 mom. mukaan esi-
tyslista liitteineen ja muut mahdolliset asiakirjat on, jolleivät eri-
tyiset syyt ole esteenä, toimitettava valtuutetuille vähintään kol-
me päivää ennen valtuuston kokousta.

Kirkkovaltuuston kokouksesta on ollut kuulutus asialuetteloineen
nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 20.4. -
27.4.2017. Valtuutetuille kokouskutsu esityslistoineen on lähetetty
19.4.2017.

Päätösehdotus:

**Kirkkovaltuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsu-
tuksi ja päätösvaltaiseksi.**

Päätös:

**Todettiin kutsumenettely ja kun paikalla oli 25 valtuutettua
tai varavaltuutettua, kokous todettiin laillisesti koolle kut-
sutuksi ja päätösvaltaiseksi.**

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

**16 §
Työjärjestyksen hyväksyminen**

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

**17 §
Pöytäkirjan tarkastajien valitseminen**

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kullakin kerralla kaksi sitä varten valittua valtuutettua.

Kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 15.1.2015, että pöytäkirjan tarkastajat valitaan aakkosjärjestyksen mukaan alkaen aakkosten lopusta.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi Pentti Hupasen ja Maarit Henttonen-Hakalan.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

18 §

Seurakunnan tilinpäätös tilivuodelta 2016

Kirkkojärjestyksen 9 luvun 6 §:n mukaan kirkkoneuvoston on laadittava kultakin kalenterivuodelta toimintakertomus seurakunnan hallinnosta, taloudesta ja toiminnasta sekä annettava se kirkkovaltuuston käsiteltäväksi ohjesäännössä mainittuna aikana. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Kirkkojärjestyksen 15 luvun 9 §:n mukaan tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, johon kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja edellä mainittu toimintakertomus.

Verotuloja kertyi talousarviovuonna 4.607.107 euroa, 10.816 euroa vähemmän kuin vuonna 2015. Yhteisöverotuloja kertyi vuosilta 2011 - 2015 57.624 euroa. Kirkollisverotulot laskivat 2,2 % edellisvuodesta, mikä oli 1,7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2015. Verotulot ylittivät talousarviossa arvioidun 107.107 eurolla. Kirkkohallitus tilitti 413.820 euroa valtionosuutta, joka korvaa yhteisöverotilitykset kertomusvuodesta alkaen.

Toimintatuottoja kertyi 847.142 euroa, mikä ylitti arvion 123.993 eurolla. Tuotot kasvoivat 122.354 euroa edellisestä vuodesta. Tuottoihin sisältyi asunto-osakkeen myyntivoittoa 33.113 euroa. Toimintakulut olivat 4.181.029 euroa ja ne olivat 548.389 euroa pienemmät kuin vuonna 2015. Lasku johdettiin pääosin siitä, ettei kertomusvuoden käyttötalouden menoissa ollut mittavia kiinteistöjen korjaustöitä, kun taas vuonna 2015 käyttötalouden menoissa olivat Metsäkansan ja Valkeakosken kirkkojen korjaustyöt. Toimintatuotoilla katettiin 20,2 % toimintamenoista. Luku oli vuonna 2015 14,7 %, 2013 ja 2014 16 % ja vuonna 2012 14,9 %.

Seurakunnan rahavarojen riittävyys oli 31.12.2016 327 päivää, rahoitusvarallisuus 237 euroa/jäsen, suhteellinen velkaantuneisuus 11,69 % ja omavaraisuusaste 94,29 %.

Liitteenä 1 on tasekirja 31.12.2016, joka sisältää sekä seurakunnan että hautainhoitorahaston toimintakertomukset ja tilinpäätösasiakirjat.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

- 1) poistoeron vähennykseksi kirjataan 23.578,52 euroa
- 2) seurakunnan tilikauden ylijäämä 351.837,07 euroa siirretään taaseen oman pääoman tilille Edellisten tilikausien yli-/alijäämä
- 3) Hautainhoitorahaston tilikauden alijäämä 74,09 euroa siirretään Hautainhoitorahaston taaseen oman pääoman tilille Edellisten tilikausien yli-/alijäämä.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto päättää, että

- 1) poistoeron vähennykseksi kirjataan 23.578,52 euroa**
- 2) seurakunnan tilikauden ylijäämä 351.837,07 euroa siirretään taseen oman pääoman tilille Edellisten tilikausien yli-/alijäämä**
- 3) Hautainhoitorahaston tilikauden alijäämä 74,09 euroa siirretään Hautainhoitorahaston taseen oman pääoman tilille Edellisten tilikausien yli-/alijäämä.**

Kirkkovaltuusto vahvistaa Sääksmäen seurakunnan ja hautainhoitorahaston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tilivuodelta 2016.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

19 §

Vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille tilivuodelta 2016

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2016

Sääksmäen seurakunnan kirkkovaltuustolle

Olemme tarkastaneet Sääksmäen seurakunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. – 31.12.2016. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kirkkoneuvosto ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa seurakunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot seurakunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet hallinnon lainmukaisuutta ja päätöstenmukaisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko seurakunnan hallintoa hoidettu laillisesti sekä asianomaisten toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Seurakunnan hallintoa on hoidettu laillisesti ja päätösten mukaisesti.

Seurakunnan sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Seurakunnan tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Sääksmäellä 15.03.2017

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö
Vesa Keso, JHTT-tilintarkastaja

Kirkkoneuvosto

- 1) saattaa tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 1.1. – 31.12.2016 kirkkovaltuuston käsittelyyn
- 2) esittää tilinpäätöksen hyväksymistä
- 3) esittää vastuuvapauden myöntämistä tilintarkastuskertomuksessa esitetyllä tavalla.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto päättää tilintarkastajien ehdotuksen mukaisesti tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille tilivuodelta 2016.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

20 §

Taloussäännön päivittäminen

Seurakunnan varojen käyttämisestä, kirkollisverosta, tilivelvollisista ja tilintarkastajan vastuusta sekä taloutta koskevista muista säännöksistä ja määräyksistä säädetään kirkkolain 15 luvussa. Lisäksi kirkkojärjestyksen 15 luvussa säädetään muun muassa talousarviosta, talouden tasapainosta, tilinpäätöksestä, toimintakerptomuksesta, hallinnon ja talouden tarkastamisesta, metsien hoidosta sekä toiminnan ja talouden tilastoinnista.

Kirkkolain 15 luvun 4 §:ssä säädetään, että taloudenhoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä. Taloussäännöllä kirkkovaltuusto ohjaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua ja sisältöä, omaisuuden hoitoa ja rahatoimintaa, kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta ja sisäistä valvontaa.

Kirkkohallituksen virastokollegio on hyväksynyt uudet seurakuntatalouden taloussääntömallit erikseen itsenäiselle seurakuntataloudelle ja seurakuntayhtymälle. Uusiin sääntöihin on päivitetty kirkkolakiin ja kirkkojärjestykseen ja muihin taloussääntöä koskeviin lakeihin tulleet muutokset. Lisäksi on huomioitu seurakuntatalouden ja Kirkon palvelukeskuksen tehtävien työnjako.

Liitteenä on uuden taloussääntömallin perusteella laadittu Sääksmäen seurakunnan taloussääntö, joka tulee voimaan kirkkovaltuuston päätöksen tultua lainvoimaiseksi 1.6.2017.

Kirkkoneuvosto esittää Sääksmäen seurakunnan uudistetun taloussäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Sääksmäen seurakunnan taloussäännön. Taloussääntö tulee voimaan 1.6.2017 ja sillä kumotaan 6.6.2013 hyväksytty Sääksmäen seurakunnan taloussääntö.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

21 §

Sääksmäen pappilan myyntiin asettaminen

KN 2.6.2016

Sääksmäen pappilan myynnin selvitys

Kiinteistöyöryhmä tutustui 12.4.2016 Sääksmäen pappilan piha-alueeseen ja rantaan. Katselmuksessa todettiin, ettei seurakunnalla ole tällä hetkellä mitään tarvetta säilyttää Sääksmäen pappilan aluetta seurakunnan omistuksessa. Rakennus vaatii lähitulevaisuudessa korjauksia, joita ei niiden laajuuden ja kustannusten vuoksi kannata toteuttaa. Kiinteistöyöryhmä esittää alueen myyntiä joko kokonaisuudessaan tai siten, että pappilan rakennuksen ympärille muodostetaan erillinen noin 5000 m² tila.

Koko pappilan ympärillä oleva alue Huittulantieltä rantaan muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden, jonka lohkominen kokonaisuudessaan omaksi tilakseen lienee paras vaihtoehto.

Kiinteistön myyntiä varten tarvitaan selvityksiä alueen kaavatilanteesta, rakennusoikeudesta ja lohkontavan alueen suuruudesta. Näiden asioiden selvittämiseksi tarvitaan neuvotteluja Valkeakosken kaupungin kanssa. Lisäksi lohkominen tulee toteuttaa todellisen tilakoon määräämiseksi ja rajojen selvittämiseksi. Myyntiä varten tarvitaan kolme erillistä arviota kiinteistönvälittäjiltä.

Isännöitsijän päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto päättää, että Sääksmäen pappila ympärillä olevat maa-alueet lohkotaan omaksi tilakseen ja valtuuttaa talousjohtajan, kirkkoheran ja isännöitsijän käymään tarvittavat neuvottelut Valkeakosken kaupungin kanssa, sekä valtuuttaa isännöitsijän pyytämään kolmelta eri kiinteistönvälittäjältä hinta-arvion kiinteistöstä.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

KN 1.3.2017, 47 §

Pappilan tilasta on lohkaistu 31.1.2017 omaksi tilakseen Kirkkoniemi-niminen kiinteistö, jonka pinta-ala on 5,9537 hehtaaria. Kirkkoniemen kiinteistöön on lunastettu vesijättöä 2756 m², joka on liitetty kiinteistöön. Osayleiskaavassa tilalle on osoitettu yksi rakennuspaikka (nykyinen pappilan rakennus) rakennusoikeuden ollessa 350 m². Kiinteistön ranta-alue on suojeltu kaavamerkinnällä SL-2. Kiinteistöstä on pyydetty kolme kirjallista hinta-arviota.

Isännöitsijän päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle Sääksmäen pappilan (Kirkkoniemen) asettamista myyntiin.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Kari Kauhanen jätti päätökseen eriävän mielipiteensä.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle kiinteistön 908-444-1-24 Kirkkoniemi (Sääksmäen pappila) asettamista myyntiin.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto päättää asettaa kiinteistön 908-444-1-24 Kirkkoniemi (Sääksmäen pappila) myyntiin.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus.

Anne Saarinen ilmoitti esteellisyytensä asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

22 §

Lisämääräraha Pappilanniemen ilmanvaihtokanavien puhdistamiseen ja säätöön

Pappilanniemen peruskorjauksesta tulee kuluneeksi tänä vuonna 10 vuotta. Ilmastointikanavat tulee nuohota 10 vuoden välein ja tarkoitus oli teettää puhdistustyö vuonna 2018.

Pappilanniemessä on useaan otteeseen kuluvan kevään aikana valittu huonosta sisäilmasta. Tilanteen parantamiseksi olisi hyvä aikaistaa vuodelle 2018 suunniteltua nuohousta keväälle 2017. Nuohouksen toteuttamiseksi tarvitaan 17.000 euron lisämääräraha.

Kirkkoneuvosto hyväksyi Pappilanniemen ilmastointikanavien nuohouksen ja säädön tehtäväksi jo vuonna 2017 ja esittää kirkkovaltuustolle 17.000 euron lisämäärärahaa hankkeen toteuttamiseksi.

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto myöntää 17.000 euron lisämäärärahan ilmanvaihtokanavien puhdistamiseen ja säätöön tehtäväalueen 1015080000 Pappilanniemen kurssikeskus tilille 435000 Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotus.

On muutoksenhakuoikeus.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

**23 §
Ilmoitusasiat**

Työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteinen Strategia 2022 -työyhteisöpäivä on Valkeakosken seurakuntatalolla 10.5.2017 kello 10 - 16.

Kokousaikatauluun on lisätty kirkkoneuvoston kokouspäivä 1.6.2017.

Yhteinen maa-alue 908-444-878-2 (pinta-ala 2446m²) Sääksmäen kirkon edustalla on lunastettu kokonaan seurakunnan omistukseen. Alue on lunastuksen yhteydessä liitetty seurakunnan tilaan 908-464-3-131 Kirkkovainio. Lunastushinta on 180,26 €. Toimiskustannukset 1.780 €.

Päätösehdotus:
Kirkkovaltuusto merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ei muutoksenhakuoikeutta.

**24 §
Muutoksenhakuosoituksen antaminen**

Puheenjohtaja antoi KL 24 luvun mukaisen muutoksenhakuosoituksen.

**25 §
Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 19:16 yhteisesti laulettuun virteen 581 ja Herran siunaukseen.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet

VALITUSOSOITUS
Pykälät 14 - 25

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla ryhtyä julkisista hankinnoista annetun lain mukaiseen hakemusmenettelyyn, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 14, 15, 16, 17, 23, 24, 25
	Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 3 mom:n, Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet
	Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 14 §:n nojalla saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Pykälät

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna Postiosoite: PL 640, 13111 Hämeenlinna Telekopio: 0295642269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
	Kirkollisvalitus, pykälät 18, 19, 20, 21, 22 Hallintovalitus, pykälät
	Valitusaika 30 päivää 30 päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä	Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen Valituskirjelmässä on ilmoitettava – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
------------------------	---

	<p>Valituskirjelmän liitteet Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p>
Valitus-asiakirjojen toimitaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Lisätietoja	<p>Talousjohtaja Eija Tuomioja, puhelin 0400 546 222</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 80 euroa ja markkinaoikeudessa 200 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus / hakemusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet	Toimenpiteet